

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

SAYI:25
ŞUBAT 2023

BU SAYIDA

- Yasal Düzenlemeler
- Mahkeme Kararları
- Güncel Gelişmeler
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün(ILO) Duyuruları

Yasal Düzenlemeler

- OHAL Kapsamında Fesih Yasağı Getirildi
- SGK 2023/8-9 sayılı Genelgeleri ile Meslek Mensuplarına İlişkin Erteleme Tedbirleri Alındı

Mahkeme Kararları

- Yargıtayın İhbar Tazminatına İlişkin Kararı
- Anayasa Mahkemesinin Sigortalıların Hak Sahiplerine İlişkin Kararı

Güncel Gelişmeler & Önemli Hususlar

- Sosyal Güvenlik Kurumu Afet Bölgelerine Yönelik Gerçekleştirilen Katılım Paylarına İlişkin Tedbirler ve Medula Sistemine İlişkin Düzenlemeleri Duyurdu
- Meydana Gelen Deprem Felaketi Nedeniyle Yerine Getirilmesi Gereken Birtakım Yükümlülükler Ertelendi
- Deprem Bölgesindeki İller İçin Uygulanacak SGK İstisnaları
- Elâzığ İli ve Sivas İli Gürün İlçesinin Deprem Felaketi Nedeniyle Mücbir Sebep Kapsamına Alınmasına İlişkin Duyuru Yapıldı
- Deprem Felaketi Nedeniyle Yurt Dışı Sağlık İşlemlerine İlişkin Tedbirler Alındı
- Nakil İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gönderilmesi Yönünde Düzenleme Yapıldı

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Duyuruları

- Tarım İş Aracılarına Eğitim Düzenlendi
- Yaşanan Deprem Felaketinin Ardından ILO Tarafından Destek Verildi

OHAL KAPSAMINDA SOSYAL GÜVENLİK ALANINDA ALINAN TEDBİRLER - 125 SAYILI CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

Meydana gelen deprem nedeniyle olağanüstü hâl kapsamında 22 Şubat 2023 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 125 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile çalışma ve sosyal güvenlik alanında bazı tedbirler alınmıştır.

a. Kısa Çalışma Uygulamasına İlişkin Tedbirler

Olağanüstü hâl sürecinde depremlerin etkilerinden kaynaklı bölgesel kriz gerekçesiyle işverenlerin Türkiye İş Kurumuna yaptıkları başvurular kapsamında;

- Depremden etkilenme durumuna göre sadece olağanüstü hal ilan edilen bölgeden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının belirleyeceği/ilçelerdeki işyerleri
- Deprem nedeniyle yıkık, acil yıkılacak, ağır veya orta hasarlı olduğunu belgeleyen işyerleri

için uygunluk tespiti beklenmeden KÇÖ-Kısa Çalışma Ödeneği ödenecektir.

İşverenin hatalı bilgi / belge vermesi nedeniyle ödenecek fazla (yersiz) ödemeler yasal faizi ile işverenden tahsil edilecek.

b. İstihdamın Korunmasına İlişkin Fesih Yasağı Tedbirleri

Olağanüstü hâl ilan edilen illerde 22.02.2023 tarihinden itibaren olağanüstü hâl süresince her türlü iş ve hizmet sözleşmesinin işveren tarafından feshi yasaklanmıştır.

Ancak;

- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri sebepler,
- Belirli süreli iş sözleşmesinin süresinin sona ermesi,
- İş yerinin kapanması veya faaliyetinin sona ermesi,
- İlgili mevzuata göre yapılan hizmet alımı ile yapım işlerinin sona ermesi

hallerinde işverenin iş sözleşmesine son verme hakkı saklıdır.

c. Nakdi Ücret Desteği Sağlanmasına İlişkin Tedbirler

Olağanüstü hal ilan edilen illerde 06.02.2023 itibariyle iş sözleşmesi olan işçilerden;

- İşverenin yaptığı başvuruya istinaden KÇÖ almaya hak kazanamayanlar ile
- 02.2023 ve sonrasında deprem nedeniyle işyerinin kapanması nedeniyle işten çıkarılanlardan işsizlik ödeneği hak etmeyenlere
- Emekli olmamaları kaydı ile günlük 133,44 TL nakdi ücret ödemesi yapılacak olup sadece damga vergisi kesilecektir.

Bu kapsamda aylık toplamda damga vergisinin de mahsubuyla beraber hak sahiplerime 3.972,82 TL nakdi ödenek sağlanacaktır.

d. Sürelere İlişkin Tedbirler

Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamındaki yetki tespitlerinin verilmesi, toplu iş sözleşmelerinin yapılması, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev ve lokavta ilişkin süreler olağanüstü hâl ilan edilen illerde 06.02.2023 tarihi itibarıyla olağanüstü hâl süresince uzatılmıştır.

e. Sosyal Güvenlik Alanında Alınan Tedbirler

Olağanüstü hâl süresince Sosyal Güvenlik Kurumu'nca Kurum bütçesinden finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri ile ilgili tedbirleri almaya, usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

Olağanüstü hâl ilan edilen illerde bulunan veya burada hizmet sunan sağlık hizmeti sunucularının 06.02.2023 tarihinden itibaren olağanüstü hal süresince;

- Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda öngörülen ön ödeme yükümlülüklerinden muaf tutulması,
- Sağlık giderlerinin ödenmesine ilişkin fatura, belge ve ekleri fatura denetiminden muaf tutulması

SGK 2023/8-9 SAYILI GENELGELERİ İLE MESLEK MENSUPLARINA İLİŞKİN ERTELEME TEDBİRLERİ ALINDI

6 Şubat 2023 tarihli deprem nedeniyle işyeri deprem bölgesinde olmamakla birlikte hizmet aldığı meslek mensubu deprem bölgesinde olan işverenler için Sosyal Güvenlik Kurumu “Kurum” tarafından erteleme tedbirleri alınmıştır.

18 Şubat 2017 tarihli Resmî Gazete ’de yayımlanan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliğine göre Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin SGK bildirimleri kısmının Kuruma verilmesinde işverenler adına meslek mensupları yetkili kılınmıştır.

İşverenle meslek mensupları arasında imzalanan beyanname aracılık sözleşmesi kapsamında meslek mensupları işverenler adına beyannamenin doldurulması, elektronik ortamda gönderilmesi ve karşılığı tahakkuk fişlerinin alınmasından mükellefe, vergi dairesi ve SGK ’ya karşı sorumlu olmuştur.

2023/8 sayılı Genelgede öngörülen tedbirler kapsamında,

- Mücbir sebep hali ilan edilen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş illerinde faaliyet gösteren meslek mensuplarıyla 6.2.2023 tarihi itibarıyla aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan ve mücbir sebep ilan edilen yerler dışında işyeri bulunan işverenlerin, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin SGK bildirimleri kısmının verilme süresi ile beyannamelerin verilmesi dolayısıyla tahakkuk eden sigorta primlerinin ödeme sürelerinin ertelenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.
- 2023/Ocak, Şubat ve Mart ayına ilişkin söz konusu beyanname bildirimlerinin 26 Mayıs 2023 tarihine kadar verilmesine, tahakkuk edecek prim borçlarının 31 Mayıs 2023 tarihine kadar ödenmesine,
- Söz konusu yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmiş sayılacağına,
- Erteleme işleminin Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından alınan bilgiler kapsamında Kurumca resen yapılacağına,

- Otomatik olarak yapılan erteleme dışında kalan ancak bu Genelge kapsamında olduğunu iddia eden işverenler, ilgili vergi dairesinden erteleme kapsamında olduklarına dair belge alarak bağlı olunan SGM ’ye başvurmaları ve bu kapsamda oldukları anlaşılması halinde erteleme işlemleri işveren intra-işveren-terkin ve ertelemeler-dönem bazında borç erteleme menusu vasıtasıyla gerçekleştirilecektir.

İşbu 2023/8 sayılı Genelge hükümleri kapsamında 24 Şubat 2023 tarihinde 2023/9 sayılı Genelge ile Malatya ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarının da aynı genelgede belirtilen şartlara haiz oldukları anlaşılmıştır.

Bu doğrultuda Malatya ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarıyla 6/2/2023 tarihi itibarıyla aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan ve mücbir sebep ilan edilen yerler dışında işyeri bulunan işverenler hakkında 2023-8 sayılı genelgede belirtilen usul ve esaslar uygulanacağı öngörülmüştür.

YARGITAYIN İHBAR TAZMİNATINA İLİŞKİN KARARI

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin E.2023/576 K. 2023/1265 Sayılı Kararı

A. Olay ve Olgular

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle davalı işverenin işlerinin kötüye gittiğini, bu sebeple çalışan işçi sayısının azaltılması ve işçilerin tazminatsız olarak işten çıkması için işyerinde mobbing uygulandığını, davalının iş akdinin haksız yere feshedildiğini ileri sürerek işçilik alacaklarının işverenden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde davacının başka iş bulması üzerinde müvekkil şirketle olan iş akdini feshettiğini, ihbar öneli vermeksizin iş sözleşmesinin haksız feshi nedeniyle müvekkil işverene ihbar tazminatı ödenmesi gerektiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

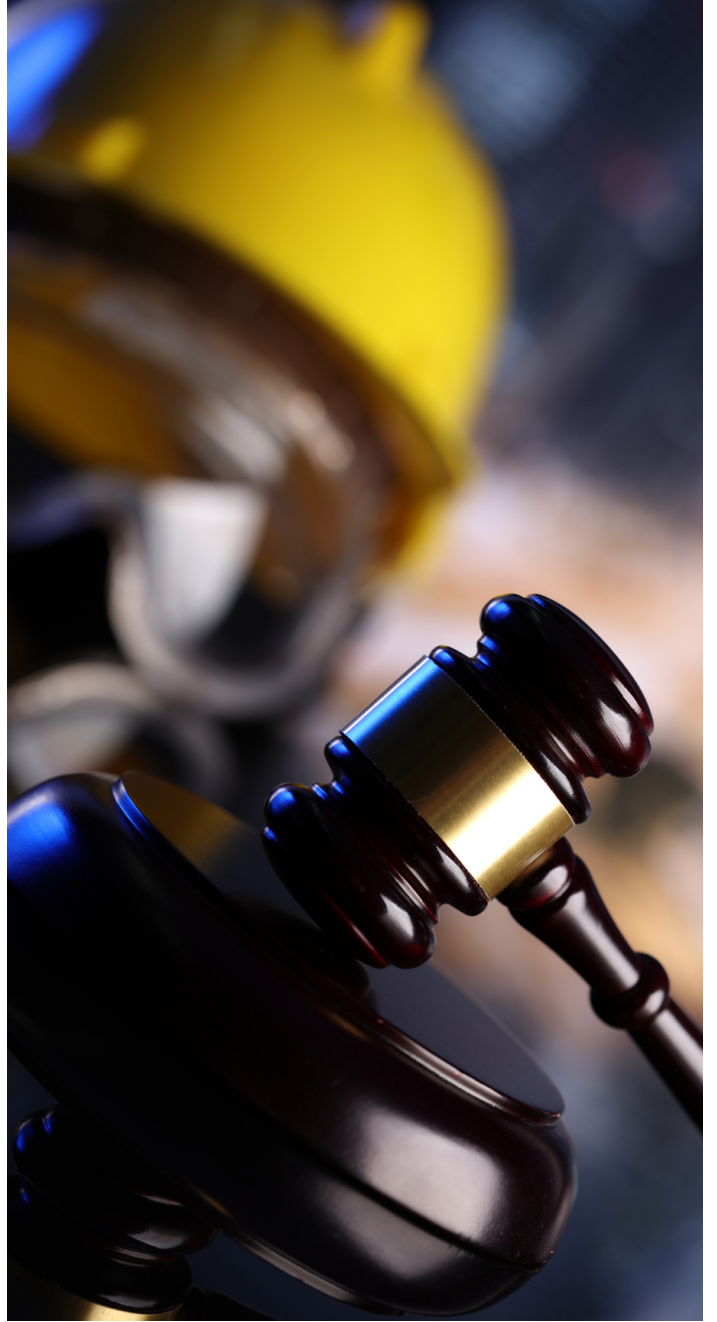
İlk derece mahkemesi kararında davacı tanıklarının beyanlarına itibarla iş sözleşmesinin davacı tarafından haklı nedenle feshedildiğini belirterek dava konusu kıdem ve ihbar tazminatları ile fazla çalışma alacaklarının kabulüne AGİ alacağının reddine kesin olarak karar vermiştir.

İlk derece mahkemesinin kararına kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

Adalet bakanlığı gerekçesinde ilk derece mahkemesince iş sözleşmesinin davacı yanca haklı edenle feshedildiğine kanaat edilmesine rağmen sözleşmeyi fesheden tarafın ihbar tazminatı talep edemeyeceği gözetilmeksizin davacı lehine ihbar tazminatına karar verilmesinin usul ve kanuna aykırı bulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Yargıtay değerlendirmesinde, ilk derece mahkemesince davacı işçinin iş sözleşmesini fesheden tarafın karşı tarafa ödemesi gereken bir tazminat olduğunu gözetmeksizin davacı işçi

lehine ihbar tazminatı hükmedilmesini hatalı kabul etmiştir. İlk derece mahkemesinin kararının kanun yararına bozulması gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

C. Hüküm

Açıklanan gerekçelerle;

- Temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına bozulmasına 24.01.2023 tarihinde karar verilmiştir.

ANAYASA MAHKEMESİNİN SİGORTALILARIN HAK SAHİPLERİNE İLİŞKİN KARARI

Anayasa Mahkemesinin 2022/73 E. 2022/149 K. Sayılı 30.11.2022 tarihli kararı

A. İptali İstenen Kanun Hükümü ve İtirazın Gerekçesi

Kanunun 21. Maddesinin 5. Fıkrası

“İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık; kamu görevlileri, er ve erbaşlar ile kamu idareleri tarafından görevlendirilen diğer kişilerin vazifelerinin gereği olarak yaptıkları fiiller sonucu meydana gelmiş ise, bu fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanlar hariç olmak üzere, sigortalı veya hak sahiplerine yapılan ödemeler veya bağlanan gelirler için kurumuna veya ilgililere rücu edilmez. Ayrıca, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde, bu Kanun uyarınca hak sahiplerine bağlanacak gelir ve verilecek ödenekler için, iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine veya iş kazası sonucu ölen kusurlu sigortalının hak sahiplerine, Kurumca rücu edilmez.”

İtiraz konusu kuralla iş kazasına bağlı olarak sürekli iş göremez duruma gelen sigortalı ağır bir tazmin yükümlülüğü altına sokulurken aynı iş kazası nedeniyle ölen sigortalının hak sahipleri yönünden rücu muafiyeti öngörülmesinin mağdurlar arasında nesnel olmayan bir ayrıma neden olduğu, eşitlik ilkesine aykırı olduğu belirtilerek kuralın söz konusu fıkrada geçen ibarenin Anayasa’nın 10. Maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

B. Anlam ve Kapsam

SGK, iş kazası veya meslek hastalığına maruz kalan sigortalıya veya bu nedenlerle ölümü halinde hak sahiplerine birtakım ödemeler sağlamaktadır. SGK’nın söz konusu ödemeler ve gelirler nedeniyle oluşan zararın iş kazası veya meslek hastalığına kusuruyla neden olan işveren veya üçüncü kişilere rücu hakkı Kanunun 21. Maddesinde düzenlenmiştir.

21. maddenin 5. Fıkrasında SGK tarafından rücu edilemeyecek alacaklar sayılmış ve bu bağlamda

anılan fıkranın ikinci cümlesinde iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde, söz konusu Kanun uyarınca hak sahiplerine bağlanacak gelir ile yapılan ödemeler için iş kazası sonucu ölen kusurlu sigortalının hak sahiplerine SGK tarafından rücu edilemeyeceği öngörülmüştür. Anılan cümlede yer alan “...sonucu ölümlerde, bu Kanun uyarınca hak sahiplerine” ibaresi itiraz konusu kuralı oluşturmaktadır.

Kural uyarınca iş kazası veya meslek hastalığı sonucu yalnızca ölüm meydana gelmiş olması durumunda iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine veya iş kazası sonucu ölen kusurlu sigortalının hak sahiplerine Kurum tarafından rücu edilemeyecektir.

C. İnceleme ve Karar

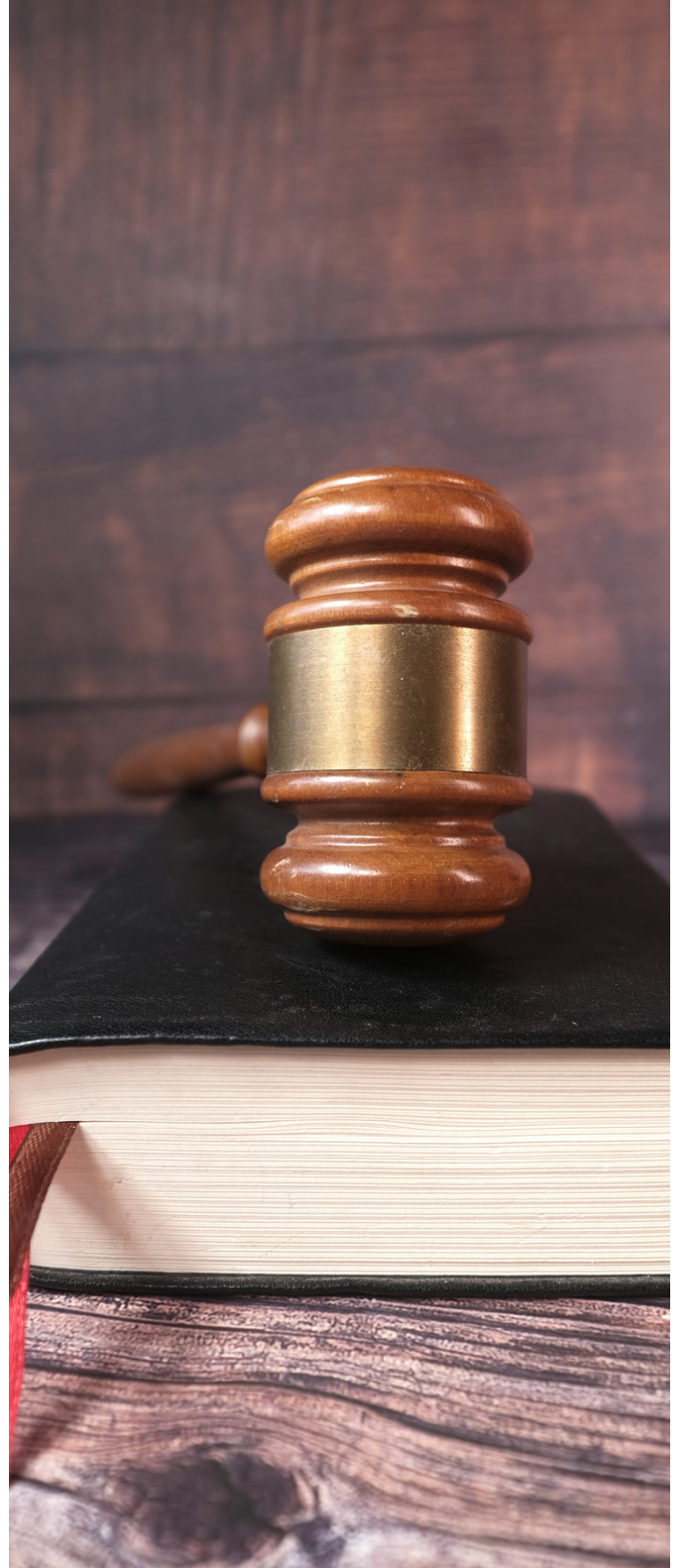
Mahkeme eşitlik yönünden anayasallık denetiminde öncelikle aynı ya da benzer durumda bulunan kişilere farklı muamele yapılıp yapılmadığı yönünde inceleme yapılması gerektiğini akabinde söz konusu muamelenin nesnel, makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve ölçülü olup olmadığı hususlarının irdelenmesi gerektiğini savunmuştur.

İtiraz konusu kuralla sigortalının geçici veya sürekli iş göremez duruma gelmesi ile ölmesi arasında bir ayrıma gidilmiştir.

Kural iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölenlerin hak sahiplerinin sorumluluklarının kapsamını belirlemektedir.

Hak sahipleri murislerinin ölümüne neden olan iş kazası veya meslek hastalığı neticesinde başka bir sigortalının ölümü durumunda anılan sigortalının hak sahiplerine yapılan sosyal sigorta yardımlarından sorumlu tutulmaktadır.

Ancak diğer bir sigortalının ölmemesi sadece yaralanması durumunda yapılan yardımlar nedeniyle bir muafiyet öngörülmemiştir.

Açıklanan nedenden ötürü iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölüme neden olanlar ile yaralanmaya neden olanlar arasında karşılaştırma yapılması uygun görülmemiş bu kapsamda eşitlik ilkesini ihlal eden bir husus bulunmadığı yönünde karar verilmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU AFET BÖLGELERİNE YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN KATILIM PAYLARINA İLİŞKİN TEDBİRLER VE MEDULA SİSTEMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ DUYURDU

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Katılım payı alınmayacak haller, sağlık hizmetleri ve kişiler" başlıklı 69/1-b maddesi kapsamında aynı Kanun'un "Doğal afetler ve savaş hali" başlıklı 75. maddesinde yer alan afet ve savaş hali nedeniyle sağlanan sağlık hizmetlerinden katılım payı alınmaması öngörülmüştür.

İşbu Kanun hükmü uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından yapılan 08.02.2023 tarihli duyuru uyarınca 06.02.2023 tarihinde gerçekleşen deprem nedeniyle deprem bölgesi olan Adana, Adıyaman, Kahramanmaraş, Hatay, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa illerinde ikameti bulunan genel sağlık sigortası kapsamındaki kişilerce sağlık hizmetlerine müracaat ve ilaç ve/veya sürekli kullanılan tıbbi malzemelerin temin edilmesi konularına ilişkin tedbirler alınmıştır.

Buna göre;

- Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında sağlık raporu karşılığında alınacak ilaç ve sürekli kullanılan tıbbi malzemeler bir defaya mahsus olarak reçetesiz temin edilebilecektir.
- SGK ile sözleşmeli olan afet bölgesindeki sağlık kuruluşlarına yapılan başvurularda muayene katılım payı alınmayacaktır.
- SGK ile sözleşmeli olan eczane ve/veya merkezlerden ayaktan veya sağlık raporuna istinaden kullanacakları ilaç ve/veya sürekli kullanılan tıbbi malzemeler için ilaç, reçete ve tıbbi malzeme katılım paylarının alınmayacaktır.
- 02.2023 tarihi öncesinden kaynaklanan ve henüz tahsil edilmemiş muayene katılım paylarının ödenmesi ertelenmiştir.

- 02.2023 tarihine kadar afet bölgesinde ikameti bulunan vatandaşların SGK ile sözleşmeli olan eczane/merkezlerden temin edilmiş ilaçları veya tıbbi malzemelerinin bitiş tarihleri 06.02.2023 tarihi olacak şekilde düzenlenerek kişilerin ilaç ve tıbbi malzeme temin etmelerinin sağlanacaktır.
- SGK ile sözleşmeli olan afet bölgesindeki eczane ve/veya merkezlerde zorunlu IP uygulaması kaldırılmıştır.
- Afet bölgesinde faaliyet gösteren tüm sağlık hizmeti sunucularının Ocak-Şubat 2023 dönemlerine ait fatura/reçete teslim süresi ile son günü 31/03/2023 tarihinden önce olan itirazlar ile itiraz değerlendirme komisyonuna ilişkin sürelerin 31/03/2023 tarihi mesai saati bitimine kadar uzatılmıştır.

Diğer yandan afet bölgesinde kayıtlı vatandaşların ilaç temin edebilmeleri için 07.02.2023 tarihinde SGK tarafından Medula Sistemi'nde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre;

- Sistemden 484-Doğal Afet (reçetesiz ilaç tedavisi) uyarı kodu seçilmek suretiyle işlem yapılarak afet bölgesinde kayıtlı kronik hastalık raporu olan ve son 3 ay içerisinde raporla ilaç temin eden vatandaşların bu ilaçları bir sefere mahsus olarak reçetesiz karşılanacaktır.
- Hekim tarafından provizyon tipinin "doğal afet" seçilmesi halinde e-reçete ile yapılan başvurularda reçete kaydına devam edilecek, aksi durumda eczane tarafından uyarı kodu 485-Doğal Afet (reçeteli ilaç tedavisi) seçilerek işlem yapılacaktır.
- Kağıt reçete ile yapılan başvurularda provizyon tipi olarak "doğal afet" bölümünün seçilerek işlem yapılması gerekmektedir.
- Duyuru kapsamındaki işlemler Geçici Koruma Kanunu Kapsamında Olan Yabancılar ait reçete ve ilaçlar için de geçerli olacaktır.

MEYDANA GELEN DEPREM FELAKETİ NEDENİYLE YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN YÜKÜMLÜLÜKLERİN ERTELENMESİ

Meydana gelen deprem felaketi nedeniyle yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin ertelenmesine ilişkin E-51592363-010.07.01-63843373 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu'nun("Kurum") Genel Yazısı kapsamında istisnalar öngörülmüştür. Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren 5510 sayılı Kanun 4/a ve 4/c' li sigortalı çalıştıran işyerleri, 4/b'li sigortalılar ile diğer sigortalılar ve genel sağlık sigortalıları işbu düzenlemelerden faydalanacaktır.

- İlgili kişilerin 06.02.2023-31.07.2023 tarihleri arasında afet ve diğer mücbir sebep hâllerinde belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi kapsamına alınmasına,
- 02.2023-31.07.2023 Kuruma verilmesi gereken her türlü belgenin teslim süresinin 26.05.2023 tarihine kadar uzatılmasına,
- 02.2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş prim borçları ile 2023/1,2,3,4,5,6 dönemlerine ait prim borçlarının gecikme zammı uygulanmaksızın 31.08.2023 tarihine kadar ertelenmesine, (15-14'lü işlem gören işyerleri 2022,12 ve 2023,1,2,3,4,5 dönemleri)
- 4/b'li sigortalıların 06.02.2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile 2023 yılı Ocak ila Haziran dönemine ait primlerin gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın 31.08.2023 tarihine kadar ertelenmesine,
- 02.2023-26.04.2023 tarihleri arasında verilmesi gereken muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin 26.05.2023 tarihine kadar verilmesi halinde prim borçları ve 06.02.2023 tarihi öncesi yasal ödeme süresi geçmiş borçların 31.08.2023 tarihine kadar ödenmesi halinde işyerlerinin teşviklerden yararlandırılmasına,
- Erteleme kapsamına girenlerin afetin meydana geldiği tarihteki ödemesi süresi dolmuş prim borçları ile erteleme döneminde oluşan prim borçlarının 06.02.2023-31.08.2023 borç sorgu tarihli düzenlenecek borcu yoktur belgelerinde borç olarak gösterilmemesine,
- Erteleme süresince sağlık hizmet sunucularının fatura bedellerinden prim ve prime ilişkin borçlarına kesinti yapılmamasına,

- Ödeme vadesi geçmiş borçları çeşitli kanunlar uyarınca yeniden yapılandırılmış, tecil ve taksitlendirilmiş olup, deprem bölgesindeki illerdeki yerler için 06.02.2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/taksitlendirme işlemleri bozma koşuluna girmemiş işveren, sigortalı ve hak sahiplerinin ödeme vadesi 06.02.2023-31.07.2023 tarihleri arasında sona eren taksitlerin 31.08.2023 kadar ödenmesi halinde yasal süresi içinde ödenmiş sayılmasına,
- Erteleme kapsamındaki borçlar nedeniyle 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan icra takiplerinin durdurulmasına, erteleme süresince yeni icra takip dosyalarının açılmamasına,
- Erteleme kapsamındaki borçlar için haczedilmiş olan mallar üzerindeki hacizlerin baki kalması kaydıyla hacizli malların satış işlemlerinin erteleme süresince yapılmamasına, hacizli araçların yakalamalarının kaldırılmasına,
- Erteleme kapsamındaki borçlar için 6183 sayılı Kanununun kapsamında üçüncü şahıslardaki menkul mallara uygulanan hak ve alacak hacizlerinin (e-mevduat haczi dahil) kaldırılmasına,
- Borçların 6183 sayılı Kanununun kapsamında azami 24 ay süre ile tecil faizi alınmaksızın ve diğer şartların sağlanması şartıyla tecil ve taksitlendirilmesine,
- Deprem bölgesindeki illerde ikamet eden veya faaliyet gösteren ya da çalışanların 5510 sayılı Kanuna ve ilgili kanunlara göre yapılan borçlanma ve ihya kapsamındaki borçlarından son ödeme tarihi 06.02.2023 ila 31.08.2023 olanlar için son ödeme tarihinin 31.08.2023 olarak dikkate alınmasına
- Kontrol muayenesine tabi olup deprem bölgesindeki illerde ikamet eden veya dosyası anılan illerde bulunanlardan, kontrol muayene tarihleri 01.02.2023 ila 31.08.2023 olanların kontrol muayene tarihlerinin 31.08.2023 olarak kabul edilmesine,
- Fazla veya Yersiz Ödemeler ve Kamu Zararlarından Kaynaklanan Kurum Alacaklarından 06.02.2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/taksitlendirme işlemleri bozma koşuluna girmemiş ve ödeme süresi dolmuş mevcut alacaklar ile 31.07.2023 tarihine kadar tahakkuk edecek olan alacakların son ödeme tarihinin 31.08.2023 tarihine gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmesine karar verilmiştir.

Deprem felaketinin yaşandığı iller dışındaki işyerleri için talepte bulunulması halinde bu işyerleri için söz konusu fıkra hükmü uyarınca işlem yapılması mümkün bulunmaktadır.

DEPREM BÖLGESİNDEKİ İLLER İÇİN UYGULANACAK SGK İSTİSNALARI

Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri için 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

Devletimizin tüm kurumlarıyla birlikte afet yaşanan illerdeki işverenlerimiz, sigortalılarımız ve hak sahiplerinin iş ve işlemlerini kolaylaştırmak için Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 9 Şubat 2023 tarihinde yayımlanan duyuru ile aşağıdaki kararlar alınmıştır.

Bu kapsamda mücbir sebep kapsamına alınan yerler için;

- 06/02/2023 ila 30/04/2023 tarihleri arasında vermekle yükümlü olunan her türlü bilgi, belge ve beyannamelerin 26/05/2023 tarihine kadar Kuruma verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.
- 06/02/2023 tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile 2023 yılı Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, aylarına ait prim borçları gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın 31/08/2023 tarihine kadar ertelenecektir.
- Ödeme vadesi geçmiş borçları çeşitli kanunlar uyarınca yeniden yapılandırılmış veya mevzuat uyarınca tecil ve taksitlendirilmiş olup, kapsama alınan illerdeki yerler için 06/02/2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/taksitlendirme işlemleri bozma koşuluna girmemiş işveren, sigortalı ve hak sahiplerinin ödeme vadesi 06/02/2023 ila 31/07/2023 tarihleri arasında sona eren taksitlerini 31/08/2023 kadar ödemeleri halinde yasal süresi içinde ödenmiş sayılacaktır.

- Borçlanma ve ihya kapsamındaki borçlardan son ödeme tarihi 06/02/2023 ila 31/08/2023 tarihleri arasında olanlar için son ödeme tarihi 31/08/2023 olarak dikkate alınacaktır.
- Kontrol muayenesine tabi olanlardan kontrol muayene tarihleri 01/02/2023 ila 31/08/2023 tarihleri arasında olanların, kontrol muayene tarihleri 31/08/2023 olarak belirlenmiştir.
- Fazla veya Yersiz Ödemeler ve Kamu Zararlarından Kaynaklanan Kurum Alacaklarından 06/02/2023 tarihi itibarıyla yapılandırma/taksitlendirme işlemleri bozma koşuluna girmemiş ve ödeme süresi dolmuş mevcut alacaklar ile 31/08/2023 tarihine kadar tahakkuk edecek olan alacakların son ödeme tarihi ilgili mevzuatı gereği gecikme zammı uygulanmaksızın 31/08/2023 tarihine ertelenecektir.
- Duyuru metnine **buradan** ulaşabilirsiniz.

ELÂZİĞ İLİ VE SİVAS İLİ GÜRÜN İLÇESİNİN DEPREM FELAKETİ NEDENİYLE MÜCBİR SEBEP KAPSAMINA ALINMASINA İLİŞKİN DUYURU

Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü 9 Şubat 2023 tarihli duyurusunda 20.02.2023 tarih ve 2023/28 sayılı kararı kapsamında Kahramanmaraş ili merkezli meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Elâzığ ilinin de 06.02.2023-31.07.2023 tarihleri arasında depremden etkilenen şehirler statüsünde kabul edilmesine karar vermiştir.

Alınan karar doğrultusunda, yaşanan deprem felaketi sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumu'nun almış olduğu Prim Borçlarının Ödenme Süreleri ile Kuruma Verilmekle Yükümlü Olunan Bilgi, Belge ve Beyannamelerin Verilme Sürelerinin Ertelenmesine Dair Duyuruda öngörülen istisnalar Elâzığ ili ve Sivas ili Gürün ilçesi içinde geçerli olacaktır.

Mücbir sebep kapsamına giren şehirler için öngörülen istisnalar hakkındaki duyurumuza **buradan** ulaşabilirsiniz.

DEPREM FELAKETİ NEDENİYLE YURT DIŞI SAĞLIK İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ALINAN TEDBİRLER

Mevzuat kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan "Kurum" sağlık yardımı alan sigortalılar söz konusu yardımdan sözleşmeleri ülkelere gittikleri zaman Sosyal Güvenlik Müdürlüklerinin sağlık yardım formülleri kapsamında sağlanmaktadır.

Ayrıca sözleşmeli ülke sigortalılarının Kurumundan sağlık yardımı almaları için ibraz ettikleri yardım formülleriyle Türkiye'de bulunan herhangi bir ildeki SGM tarafından ilgililere söz konusu yardımlar sağlanmaktadır.

Kurum 16.02.2023 tarihli Genel Yazısı ile yurt dışı sağlık işlemlerinde deprem nedeniyle aksaklıkların yaşanmaması amacıyla söz konusu sağlık işlemlerinin sağlanması sürecinde tedbirler almıştır.

- 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli 10 ilde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle alınan karar kapsamında bu 10 ilde aktif çalışan sigortalılar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sözleşmeli ülkelerde sağlık yardımlarından yararlanabilmek için sağlık yardım formülleri talep etmeleri durumunda; sigortalının primlerinin ödendiği ve ikamet ettiği il kontrolü yapılmaksızın, müracaat edilen ildeki SGİM/SGM tarafından gerekli kontroller yapılacak, sözleşme kapsamında sağlık yardımlarından yararlanma hakkı olduğunun tespit edilmesi halinde ilgili formüler düzenlenerek kişilere verilecektir.
- Kuruma tabi sigortalıları ile gelir/aylık sahipleri ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler adına sözleşmeli ülke sigorta kurumu/hastalık kasalarının sağlık yardım formülleri talep etmeleri halinde; talepler depremden etkilenen bu 10 ile gönderilmek yerine, talebi alan SGİM/SGM tarafından gereği yapılacak ve ilgili formüler düzenlenerek talep eden sözleşmeli ülke sigorta kurumu/hastalık kasasına gönderilecektir.
- Sözleşmeli ülke sigortalılarının Kurum üzerinden sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri için ibraz ettikleri veya sözleşmeli ülke sigorta kurumu/hastalık kasaları tarafından gönderilen sağlık yardım formülleri, depremden etkilenen 10 ilimize gönderilmek yerine, YUPASS tescil ve hak sahiplik işlemleri, formülerin intikal ettiği ildeki SGİM/SGM tarafından yapılarak sağlık aktivasyonları açılacaktır. Sözleşmeli ülke sigorta kurumu/hastalık kasalarından Kurumumuz aracılığıyla talep edilecek sağlık yardım formülleri için de aynı usul izlenecektir.
- Kurumun ilgili Genel Yazısına buradan ulaşabilirsiniz.

NAKİL İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA GÖNDERİLMESİ

Sosyal Güvenlik Kurumunun “Kurum” 4 Ocak 2019 tarihli genel yazısı ile işverenlerin nevi değişikliği, devir, intikal ve aracı giriş işlemlerinin işyerlerinin e-bildirge kullanıcıları tarafından internet ortamından gönderilmesine imkan sağlanmıştır.

3 Mayıs 2021 tarihli genel yazı ile işverenlerin hisse devri, katılım, birleşme ve adi şirket yeni ortak ekleme işlemleri söz konusu programa dahil edilmiştir.

İşverenlerce sisteme girilen tescil kayıtlarının sosyal güvenlik il müdürlüklerince/sosyal güvenlik merkezlerince işyeri tescil ekranlarında bulunan “İnternette Verilen Değişiklik İşlemleri Nevi/ Devir/İntikal/Aracı Giriş İşlemleri” menüsü vasıtasıyla onaylanmak suretiyle işleme alınacağı öngörülmüştür.

Bu defa 7 Şubat 2023 tarihli genel yazı ile Nakil işlemlerine ilişkin işyeri bildirelerinin e-devlet üzerinden elektronik ortamda yapılmasına ilişkin karar açıklanmıştır.

Bu kapsamda, işverenlerce sisteme girilen bu kayıtlar gerekli incelemelerin ardından işyerinin işlem gördüğü sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezince onaylanmak suretiyle işleme alınacaktır.

TARIM İŞ ARACILARINA EĞİTİM DÜZENLENDİ

Mevsimlik Tarımda Fındık Hasadında Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Sona Erdirilmesi Projesi" kapsamında 31 Ocak-1 Şubat 2023 tarihlerinde Şanlıurfa'da Tarım İş Aracıları Eğitimi düzenlendi.

Aynı eğitim Türkiye'deki Mevsimlik Fındık Tarımında En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesine Yönelik Kapsamlı Model Projesi" kapsamında 1-2 Şubat 2023 tarihlerinde sırasıyla Şanlıurfa ve Diyarbakır'da düzenlendi.

Eğitimde başlıca, çocuk işçiliği ve eğitim, tarımda iş sağlığı ve güvenliği, tarım iş aracıları yasal sorumlulukları konularına yer verildi.

Eğitimlere Şanlıurfa, Adıyaman ve Diyarbakır'dan toplam 114 tarım iş aracı katıldı. Eğitim sonunda tarım iş aracılarına Şanlıurfa İŞKUR İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan sertifikalar verildi.

YAŞANAN DEPREM FELAKETİNİN ARDINDAN ILO TARAFINDAN DESTEK

Meydana gelen deprem felaketi ardından ILO tarafından depremzedelere destek amaçlı çalışmalar başlatıldı.

- Bu kapsamda, Alman Kalkınma Bankası (KfW) tarafından finanse edilen proje aracılığıyla, ilk etapta Pazarcık, Kahramanmaraş, Reyhanlı ve Antakya, Hatay'da dağıtılmak üzere 1500 kışlık çadır, 3600 uyku tulumu, 2600 yastığı içeren, 16 milyon TL değerindeki acil ihtiyaç teminini gerçekleştirmiştir.
- AFAD'ın il düzeyinde yönlendirdiği talepler doğrultusunda, çocuk ve yetişkinler için 2,500 kıyafet seti, 3,600 hijyen kolileri ile 2,000 sıcak yemek ve gıda kolisi dağıtımı yapıldı ve psikolojik ilk yardım hizmeti sağlanmıştır.
- Ayrıca depremzedelere yönelik psikososyal destek ve depremden etkilenen çocuklar için de oyun çadırları kurulması için çalışmalar yürütülüyor.
- ILO, bu çalışmalarını Birleşmiş Milletler (BM) insanı yardım koordinasyon yapısı içerisinde, Türk makamlarıyla irtibat halinde yürütüyor.
- ILO, ayrıca depremlerin sosyal ortaklara ve istihdama olan etkilerini araştıran bir rapor hazırlıkları ile birlikte depremden etkilenen nüfusa ve işletmelere yönelik hızlı saha araştırması çalışmalarını da başlattı.

SAYI : 25
ŞUBAT 2023

AYLIK İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

Bültenimizi takipte kalın ve İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ile ilgili güncel gelişmelerden haberdar olun.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

İş hukuku kapsamında yerine getirmeniz gereken yükümlülükler ve güncel gelişmeler hakkında daha fazla ayrıntılı bilgi için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

+90 212 264 50 00

info@mclegal.com.tr

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No 32/9
Kerem 1 Apt. Beşiktaş / İstanbul

mclegal.com.tr

Bu bülten ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen bizimle iletişime geçiniz.

© 2022 Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.